

Î N C H E I E R E

04 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Nina Vascan

examinând cererea de revizuire depusă de societatea cu răspundere limitată „Luciber-Com”, societatea cu răspundere limitată „Bristar Grup” și Berezovschi Lucia împotriva încheierilor Curții Supreme de Justiție din 10 ianuarie 2018 și din 14 februarie 2018,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de banca comercială „Moldova Agroindbank”, societate pe acțiuni împotriva societății cu răspundere limitată „Luciber-Com”, societății cu răspundere limitată „Bristar Grup” și Berezovschi Lucia cu privire la încasarea datoriei,

c o n s t a t ă :

La 29 martie 2016 banca comercială „Moldova Agroindbank”, societate pe acțiuni (în continuare – BC „Moldova Agroindbank” SA) a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Luciber-Com” (în continuare – SRL „Luciber-Com”), societății cu răspundere limitată „Bristar Grup” (în continuare – SRL „Bristar Grup”) și Berezovschi Lucia cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a menționat că, conform contractului de credit nr. S07143 din 03 mai 2007, în redacția acordului adițional la acesta nr. S10060-a din 28 iunie 2010, BC „Moldova Agroindbank” SA a acordat SRL „Luciber-Com” un credit în sumă de 639000 de euro cu termenul-limită de rambursare pînă la 30 martie 2012.

Afirmă că în baza contractului de fidejusiune nr. S07143-d din 03 mai 2007 Berezovschi Lucia și-a asumat obligația să răspundă în aceeași măsură ca și SRL „Luciber-Com” față de BC „Moldova Agroindbank” SA pentru onorarea integrală a obligațiilor acesteia aferente contractului de credit nr. S07143 din 03 mai 2007.

Susține că conform contractului de credit nr. S10060 din 28 iunie 2010, BC „Moldova Agroindbank” SA a acordat SRL „Luciber-Com” un credit în sumă de 5500000 de lei cu termenul-limită de rambursare pînă la 22 iunie 2012.

Menționează că în baza contractelor de fidejusiune nr.S10060-1 din 28 iunie 2010 și nr. S10060-k din 28 iunie 2010 SRL „Bristar Grup” și Berezovschi Lucia și-au asumat obligația să răspundă în aceeași măsură ca și SRL „Luciber-Com” față de BC „Moldova Agroindbank” SA pentru onorarea integrală a obligațiilor acesteia aferente contractului de credit nr. S10060 din 28 iunie 2010.

Relatează că SRL „Luciber-Com” nu și-a onorat obligațiile contractuale privind rambursarea creditelor acordate și achitarea dobânzii calculate pentru utilizarea lor, iar reclamațiile din 12 martie 2016 adresate pîrîților au rămas fără răspuns.

Solicită încasarea de la SRL „Luciber-Com”, SRL „Bristar Grup” și Berezovschi Lucia, în mod solidar, a datoriei în mărime de 500000 de lei și a cheltuielilor privind taxa de stat în sumă de 15000 de lei.

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani prin hotărîrea din 28 martie 2017 a respins acțiunea ca fiind tardivă.

În susținerea poziției prima instanță a reținut că, termenul limită de rambursare a creditului a fost stabilit pînă la 30 martie 2012 și respectiv pînă la 22 iunie 2012, însă a înaintat acțiunea la 29 martie 2016, încălcînd termenul general de prescripție de 3 ani prevăzut de lege.

La fel, instanța a conchis că reclamantul a solicitat încasarea datoriei de la fidejursorii SRL „Bristar Grup” și Berezovschi Lucia cu omiterea termenului special de prescripție de un an, ținînd cont că respectivele contracte care au fost semnate în 2007 și 2010, iar prezenta acțiune este înaintată în 2016.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 03 octombrie 2017 a admis apelul declarat de BC „Moldova Agroindbank” SA, a casat hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 martie 2017 și a emis o nouă hotărîre prin care: a admis integral acțiunea și a încasat în beneficiul BC „Moldova Agroindbank” SA în mod solidar din contul SRL „Luciber-Com”, SRL „Bristar Grup” și Berezovschi Lucia datoria conform contractului de credit în sumă de 500000 de lei, cheltuielile pentru taxa de stat achitată în prima instanță în sumă de 15000 de lei și cheltuielile pentru taxa de stat achitată în instanța de apel în sumă de 11250 de lei, iar în total în sumă de 526250 de lei.

În susținerea poziției, instanța de apel a reținut că ultima plată pentru stingerea creditelor în mărime de 993576,68 de lei a fost achitată la 14 noiembrie 2014, iar cererea de chemare în judecată a fost înaintată la 29 martie 2016, în interiorul termenului de prescripție de 3 ani prevăzut la art. 267 alin. (1) din Codul civil. Mai mult, instanța de apel a conchis că fidejursorul este ținut să răspundă pentru neexecutarea totală sau parțială a obligației principale și încetează odată cu stingerea obligației garantate.

Cu referire la fondul cauzei, instanța de apel a concluzionat că datoria SRL „Luciber-Com” nu a fost stinsă și bunurile ipotecate de către SRL „Luciber-Com” și Berezovschi Andrei nu au fost vîndute, fapt ce atestă dreptul BC „Moldova Agroindbank” SA de a-și satisface creanțele din contul debitorului SRL „Luciber-Com” și fidejursorilor SRL „Bristar Grup” și Berezovschi Lucia, deoarece sunt debitori solidari, iar transmiterea bunurilor ipotecate în posesia băncii pentru a fi vîndute nu constituie temei de a elibera fidejursorii de răspundere față de bancă.

La fel, instanța de apel a reținut că pîrîții nu au prezentat probe care să confirme stingerea integrală a datoriei pretinse de către BC „Moldova Agroindbank” SA.

La 26 octombrie 2017 reprezentantul SRL „Luciber-Com”, SRL „Bristar Grup” și Berezovschi Lucia, avocatul Vasile Iamandii a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărîrii primei instanțe și încasarea cheltuielilor de judecată în beneficiul Luciei Berezovschi.

Curtea Supremă de Justiție prin încheierea din 10 ianuarie 2018 a considerat inadmisibil recursul declarat de reprezentantul SRL „Luciber-Com”, SRL „Bristar Grup” și Berezovschi Lucia, avocatul Vasile Iamandii.

La 22 ianuarie 2018 SRL „Luciber-Com”, SRL „Bristar Grup”, Berezovschi Lucia și Berezovschi Andrei au depus cerere de revizuire împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 10 ianuarie 2018, solicitînd admiterea cererii, casarea încheierii, cu admiterea recursului declarat de SRL „Luciber-Com”, SRL „Bristar Grup” și Berezovschi Lucia în sensul formulat.

Curtea Supremă de Justiție prin încheierea din 14 februarie 2018 a considerat inadmisibilă cererea de revizuire depusă de SRL „Luciber-Com”, SRL „Bristar Grup”, Berezovschi Lucia și Berezovschi Andrei.

La 22 februarie 2018 SRL „Luciber-Com”, SRL „Bristar Grup” și Berezovschi Lucia au depus cerere de revizuire împotriva încheierilor Curții Supreme de Justiție din 10 ianuarie 2018 și din 14 februarie 2018, solicitînd admiterea cererii, casarea încheierilor cu admiterea recursului declarat de SRL „Luciber-Com”, SRL „Bristar Grup” și Berezovschi Lucia.

În motivarea cererii de revizuire a invocat că revizuirea împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 14 februarie 2018 este bazată pe explicațiile date la pct.4 și 11 din hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 2 din 15 aprilie 2013, întrucît obiectului revizuirii pot fi atribuite și încheierile instanței de recurs privind inadmisibilitatea recursului.

Invocă drept temei de revizuire art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Susține că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017 nu s-a indicat conform cărui contract de credit urmează a fi încasată suma de 526250 de lei, întrucît executarea contractului de credit nr. S07143 din 03 mai 2007 nu a fost garantată de către SRL „Bristar Grup”.

Invocă faptul că SRL „Bristar Grup” nu și-a asumat nici o obligație față de BC „Moldova-Agroindbank” SA pentru onorarea obligațiilor asumate de SRL „Luciber-Com” prin contractul de credit nr.S07143 din 03 mai 2007, circumstanță care exista la momentul pronunțării hotărîrii.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, cererea de revizuire este inadmisibilă pentru următoarele motive.

Cu referire la revizuirea declarată împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 14 februarie 2018 instanța menționează următoarele.

Conform art.446 din Codul de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii

hotărârile, încheierile, ordonanțele, și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

În conformitate cu art. 453 alin. (3) din Codul de procedură civilă, încheierea de respingere a cererii de revizuire poate fi atacată cu recurs în instanța ierarhic superioară, cu excepția cazurilor în care cererea de revizuire este examinată de Curtea Supremă de Justiție.

Din sensul normelor citate se desprinde că încheierea de respingere a cererii de revizuire pronunțată de Curtea Supremă de Justiție nu se supune nici unei căi de atac, adică nici revizuirii.

Astfel, la caz prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 februarie 2018 a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de SRL „Luciber-Com”, SRL „Bristar Grup”, Berezovschi Lucia și Berezovschi Andrei (vol.2, f.d.40-44). Respectiv, încheierea în cauză nu este susceptibilă de atac, deci nu se supune revizuirii.

Mai mult ca atât, Colegiul reiterează că, recomandările Curții Supreme de Justiție și hotărârile Plenului Curții Supreme de Justiție reprezintă evaluări ale practicii judiciare existente și aserțiuni cu privire la modul de punere în aplicare a legii, avînd caracter consultativ și nu pot constitui baza formală a hotărârilor judecătorești, pentru că nu sunt izvor oficial de drept.

Din considerentele menționate, Colegiul ajunge la concluzia că cererea de revizuire depusă de SRL „Luciber-Com”, SRL „Bristar Grup” și Berezovschi Lucia împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 14 februarie 2018 urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

Cu referire la cererea de revizuire îndreptată împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 10 ianuarie 2018, Colegiul menționează că, art. 449 din Codul de procedură civilă reglementează expres și exhaustiv temeiurile pentru declararea cererii de revizuire.

În conformitate cu art.451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicîndu-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexîndu-se probele ce le confirmă.

Articolul 449 lit. b) din Codul de procedură civilă prevede că revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul relevă că, circumstanțele nou-descoperite, sunt totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, avînd putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost și nici nu au putut fi cunoscute revizuentului anterior, dar existau pînă la momentul pronunțării hotărîrii și au fost descoperite după ce hotărîrea judecătorească a devenit irevocabilă.

Astfel, Colegiul conchide că pentru a invoca temeiul indicat de revizuent este necesar ca circumstanța nou-descoperită să îndeplinească o condiție esențială, să

existe anterior pronunțării hotărârii, dar revizuentului să-i devină cunoscută ulterior. De asemenea, este absolut necesar ca circumstanțele și faptele respective să fie fundamentale și obligatorii pentru a justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile.

Argumentele invocate în suportul revizuirii încheierii instanței de recurs, Colegiul nu le poate reține, deoarece preținsele circumstanțe invocate de revizuenți nu sunt susceptibile să influențeze soluția instanței de recurs.

În aceste sens, Colegiul nu poate reține alegațiile revizuenților precum că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017 nu s-a indicat conform cărui contract de credit urmează a fi încasată suma de 526250 de lei, întrucât executarea contractului de credit nr. S07143 din 03 mai 2007 nu a fost garantată de către SRL „Bristar Grup”, or suma respectivă a fost încasată în mod solidar de la SRL „Luciber-Com”, SRL „Bristar Grup” și Berezovschi Lucia pentru datoria conform contractului de credit în sumă de 500000 de lei (vol.1, f.d.217, 228), iar în conformitate cu art. 530 din Codul civil, dacă doi sau mai mulți debitori datorează o prestație în așa fel încât fiecare este dator să efectueze întreaga prestație, iar creditorul poate pretinde fiecăruia din debitori executarea, atunci debitorii sînt legați solidar.

Mai mult ca atît, în baza contractului de fidejusiune nr. S10060-1 din 28 iunie 2010 (vol.1, f.d.51-52) SRL „Bristar-Grup” și-a asumat obligația să răspundă în aceeași măsură ca și SRL „Luciber-Com” față de BC „Moldova Agroindbank” SA pentru onorarea integrală a obligațiilor acesteia aferent contractului de credit nr.S10060 din 28 iunie 2010 (vol.1, f.d.9-14).

Din aceleași raționamente descrise supra nu pot fi reținute și cele invocate de revizuenți precum că, SRL „Bristar Grup” nu și-a asumat nici o obligație față de BC „Moldova-Agroindbank” SA pentru onorarea obligațiilor asumate de SRL „Luciber-Com” prin contractul de credit nr.S07143 din 03 mai 2007, circumstanță care exista la momentul pronunțării hotărârii.

Totodată, Colegiul reiterează că argumentele invocate în cererea de revizuire nu pot fi puse la baza retractării actelor de dispoziție judecătorești a căror revizuire se solicită, întrucât acestea sunt interpretări ale normelor de drept incidente cauzei efectuate de revizuenți care puteau fi invocate în instanțele inferioare, or reieșind din principiul *ignorantia legum excusat neminem*, ceea ce presupune că necunoașterea legilor nu scuză pe nimeni.

În această ordine de idei, Colegiul consideră de a menționa jurisprudența CtEDO relevantă la examinarea cauzelor, în care Înalta Curte a reiterat că, dreptul la o instanță, garantat de art. 6 § 1 din Convenție presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă

examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare a cauzei. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară prin circumstanțele unui caracter esențial și imperios (Josan contra Moldovei, nr. 37431/02, § 25; Brumărescu contra României, nr.28342/95, §61; Ryabykh contra Rusiei, nr.52854/99, §52).

Prin urmare, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, temeiurile invocate de revizuenți nu și-au găsit confirmare în sensul art. 449 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de SRL „Luciber-Com”, SRL „Bristar Grup” și Berezovschi Lucia ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

A respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de societatea cu răspundere limitată „Luciber-Com”, societatea cu răspundere limitată „Bristar Grup” și Berezovschi Lucia în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de banca comercială „Moldova Agroindbank”, societate pe acțiuni împotriva societății cu răspundere limitată „Luciber-Com”, societății cu răspundere limitată „Bristar Grup” și Berezovschi Lucia cu privire la încasarea datoriei.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan